

>> ЗНАЙОМИМОСЬ ІЗ ПИСЬМОВИМ МНОЖЕННЯМ І ДІЛЕННЯМ НА КРУГЛЕ ЧИСЛО

- 1 Виконай ділення з остачею. Поміркуй, як зручно поділити число на 10; на 100 з остачею.

$$39 : 10 \quad 885 : 100$$



Сашко вважає, що в разі ділення числа з остачею на $\frac{10}{100}$ достатньо в числі прикрити справа $\frac{\text{одну цифру}}{\text{дві цифри}}$. Число, яке залишилося ліворуч, — це неповна частка; число, яке прикрито, — це остача. Чи можна погодитися з хлопчиком?

- 2 Знайди значення виразів способом послідовного множення (або ділення); способом укрупнення розрядних одиниць.

$$27 \cdot 30$$

$$27 \cdot 30$$

$$510 : 30$$

$$510 : 30$$

- 3 Виконай множення письмово з коментарем.

$$275 \cdot 3$$

$$58 \cdot 9$$

$$236 \cdot 4$$

$$37 \cdot 6$$

- 4 Знайди значення першого добутку. Чи допоможе його розв'язок знайти значення другого добутку?

$$\begin{array}{r} \times 46 \\ 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times 46 \\ 20 \\ \hline \end{array}$$

Письмове множення на число, що закінчується нулем

1. Записую числа стовпчиком так, щоб нуль або нулі залишилися справа.
2. Виконую множення, не зважаючи на нуль (нулі).
3. До отриманого добутку дописую стільки нулів, скільки їх у другому множнику.

➤ Спосіб добору цифр у значенні частки

5

Виконай множення письмово з коментарем. Виконай перевірку, користуючись зразком.

$$49 \cdot 20$$

$$29 \cdot 30$$

$$23 \cdot 40$$

$$17 \cdot 50$$

$\begin{array}{r} 980 \overline{) 20} \\ 80 \overline{) 49} \\ 180 \\ 180 \\ 0 \end{array}$	$\rightarrow 20 = 10 \cdot 2$ $98 : 10 \approx 9, 9 : 2 \approx 4;$ $180 : 10 = 18, 18 : 2 = 9.$
---	--

Письмове ділення на кругле число

Спосіб добору цифр у значенні частки



1. Замінюю дільник — кругле число — добутком розрядної одиниці та числа.
2. Ділю неповне ділене на розрядну одиницю, для цього прикриваю в ньому справа стільки цифр, скільки нулів у розрядній одиниці.
3. Отриманий результат ділю на число, отримую цифру частки.

6

Виконай ділення з коментарем. Зістав усі випадки ділення. Що в них спільне? Яким числом є ділене? Поміркуй, чи доцільно кожного разу починати ділення з найвищого розряду. Як зручніше визначати перше неповне ділене?

$$960 : 60$$

$$720 : 40$$

$$980 : 70$$

$$900 : 60$$

Визначення першого неповного діленого



1. З'ясовую кількість цифр у дільнику.
2. У діленому відділяю зліва стільки цифр, скільки їх у дільнику. Читаю отримане число з назвою розряду.
3. Визначаю, чи можна це число розділити на дільник, щоб отримати число в тих самих розрядних одиницях.
 - ♦ Якщо так, то це число є першим неповним діленим.
 - ♦ Якщо ні, то відділяю в діленому ще одну цифру. Читаю отримане число з назвою розряду. Це число — перше неповне ділене.

**Знайомимось із письмовим множенням
і діленням на кругле число**

100. Знайди значення добутків письмово. Перевір результати.
 $42 \cdot 20$ $23 \cdot 40$ $28 \cdot 30$ $14 \cdot 50$

101. Знайди значення часток письмово. Перевір результати.
 $910 : 70$ $600 : 50$ $930 : 30$ $920 : 40$

102. Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи хоча б одну обернену задачу.

- За 8 годин роботи два кондуктори продали 640 квитків. Скільки квитків продавав кожен із кондукторів щогодини, якщо вони працювали з однаковою продуктивністю?